

CARTA DEL PAISATGE DE LA VALL DE CAMPRODON

**PACTE PER A LA PROTECCIÓ,
ORDENACIÓ, GESTIÓ I MILLORA
DELS PAISATGES**

PLA DE GESTIÓ

2009

CARTA DEL PAISATGE DE LA VALL DE CAMPRODON

**Objectius de qualitat; pacte per a la protecció, ordenació,
gestió i millora dels paisatges de la Vall de Camprodon;
pla de gestió**

Abril de 2009

Direcció tècnica:

Josep Maria Mallarach, consultor ambiental

Equip redactor:

Josep Maria Mallarach, consultor ambiental

Santi Llagostera, arquitecte

Albert Albertí, geògraf

I la col·laboració de:

Núria Puigdevall, ambientòloga

Emma Soy, enginyera agrícola

ÍNDEX

1. Presentació.....	4
2. Introducció	5
3. Pacte.....	7
Objectius de qualitat paisatgística	11
4. Pla de gestió, compromisos i accions.....	14
5. Cronograma.....	33

1. PRESENTACIÓ

La Mancomunitat de la Vall de Camprodon té com a un dels seus principals propòsits fomentar el desenvolupament i la millora del sector turístic a la Vall entenent que aquest pot ser un dels seus principals motors econòmics, així com protegir, millorar i valoritzar el paisatge mitjançant una gestió dinàmica del territori.

Aquest propòsit fonamental comporta l'adequada gestió del paisatge entès des de la doble vessant de suport físic de l'activitat turística i de la qualitat de vida de la població local. Per avançar en la consecució d'aquest objectiu la Mancomunitat va acordar, conjuntament amb la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge i l'Observatori del Paisatge, promoure la Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon.

La Carta del Paisatge es proposa esdevenir un marc de referència compartit, que faciliti l'entesa i la cooperació entre tots els agents implicats en les transformacions i la gestió del paisatge, siguin públics o privats, que sovint tenen visions i interessos no coincidents.

La diagnosi i les propostes que conté la Carta del Paisatge aporten elements de gran valor que caldrà tenir en compte en els processos de planificació territorial, urbanística i sectorial endegats per les diferents administracions. I també per a orientar diverses activitats del sector privat, especialment vinculades a l'activitat turística i recreativa, en totes les seves facetes, i també l'educació.

L'execució dels acords establerts de manera voluntària en el procés de concertació de la Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon sobre els objectius de qualitat paisatgística ha de permetre aplicar i difondre noves pautes d'intervenció i de gestió del paisatge basades en el reconeixement del seu caràcter de bé d'interès col·lectiu i ha de procurar posar en valor les economies i del desenvolupament local a partir de processos endògens, que garanteixin la sostenibilitat social, econòmica i ambiental del model impulsat.

2. INTRODUCCIÓ

Què és una Carta del Paisatge?

D'acord amb la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge de Catalunya, la Carta del Paisatge és un instrument voluntari de concertació d'estratègies entre els agents públics i els privats d'un determinat territori orientat a promoure la millora dels paisatges i de la qualitat de vida de les comunitats mitjançant l'establiment d'objectius, acords i estratègies de gestió.

Aquest tipus d'instrument s'ha manifestat útil en d'altres països, en contextos similars al nostre. La Carta del Paisatge no és doncs una simple declaració testimonial de principis, sinó un document de caràcter públic i de compromís a favor del paisatge on les parts signants es comprometen davant la societat a formar part d'un projecte col·lectiu i a treballar en conseqüència per a assolir els compromisos signats.

Qui promou la Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon?

La Mancomunitat de la Vall de Camprodon ha promogut la present Carta del Paisatge, des del seu inici, incentivant el procés de concertació amb la resta d'agents i ciutadans i ciutadanes així com la coordinació de les diferents parts per assolir finalment la signatura del present document de consens de la Carta del Paisatge.

La Direcció General d'Arquitectura i Paisatge del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i l'Observatori del Paisatge, han participat activament en la revisió i validació de la Carta del Paisatge, d'acord amb els continguts de la Llei de Protecció i Gestió del Paisatge de Catalunya i del seu Reglament, col·laborant amb l'equip redactor i assessorant als agents durant el procés de preparació, redacció i aplicació dels compromisos de la Carta del Paisatge.

Quins han estat els requeriments per a la signatura de la Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon?

La redacció i signatura de la Carta del Paisatge és un procediment que requereix d'un procés participatiu, de concertació, que ha constatat de tres fases principals:

1. L'elaboració de la diagnosi

La diagnosi s'ha orientat principalment a caracteritzar i detectar els valors, impactes i les dinàmiques del paisatge, identificant els riscos que comprometen o poden comprometre en el futur la qualitat paisatgística de la Vall.

2. La definició d'objectius de qualitat paisatgística

Aquesta fase ha consistit en la concreció d'objectius de qualitat paisatgística a assolir dins l'àmbit territorial que abasta la Carta del Paisatge. Aquests objectius procedeixen tant de la diagnosi com del procés de concertació, i més enllà de l'abast d'aquesta Carta, pretenen servir de referència, també, als objectius de qualitat que s'han d'establir per a cadascuna de les unitats de paisatge quan es defineixin en el corresponent Catàleg de Paisatges del Pla Territorial Parcial de les Comarques Centrals de Catalunya.

Naturalment, els objectius de qualitat paisatgística de la carta tenen un major nivell de concreció que els del corresponent Catàleg de Paisatge que ha d'elaborar l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

3. La redacció del programa de gestió del paisatge

En aquesta fase s'han concretat les accions específiques que cal emprendre per part dels diversos agents –i de forma coordinada- per tal d'assolir els objectius de qualitat definits per la Carta del Paisatge.

En l'elaboració del Programa de gestió del paisatge, i per cadascun dels objectius de qualitat paisatgística establerts, s'han assignat responsabilitats, seleccionat els instruments d'actuació més apropiats, determinat recursos i mitjans econòmics, i s'ha establert un calendari per al compliment dels compromisos de cadascuna de les parts signats.

Quins són els documents que integren la Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon?

Document 1. Diagnosi de les dinàmiques del paisatge

Document 2. Objectius de qualitat, pla de gestió i pacte per la protecció, ordenació, gestió i millora dels paisatges de la Vall de Camprodon. Inclou els objectius de qualitat i el programa de gestió.

3. PACTE PER A LA PROTECCIÓ, ORDENACIÓ, GESTIÓ I MILLORA DELS PAISATGES DE LA VALL DE CAMPRDON

Camprdon, a X de XXX de 2009

ATÈS

que el Parlament de Catalunya, en sessió del 14 de desembre de 2000, es va adherir al Conveni Europeu del Paisatge signat per la Conferència Interministerial d'Estats Membres del Consell d'Europa, reunida a Florència el 20 d'octubre de l'any 2000, amb la voluntat d'incorporar els principis, els objectius, les mesures i els continguts en aquest tractat internacional que va entrar en vigor l'1 de març de 2004.

El Conveni Europeu del Paisatge determina la necessitat d'identificar els paisatges que integren un territori, analitzar les seves característiques i les forces que les transformen, avaluar el seu estat actual i implementar instruments orientats a protegir, valoritzar, gestionar i planificar aquests paisatges.

ATÈS

que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de l'any 2006, en el seu Títol I, ha establert el Dret social de totes les persones a gaudir dels recursos naturals i del paisatge en condicions d'igualtat establint el deure de fer-ne un ús responsable i evitar-ne el malbaratament.

Entre els principis rectors de l'Estatut de Catalunya s'estableix que els poders públics han de fer efectives les condicions que permetin a totes les persones el gaudi del patrimoni natural i paisatgístic i que els poders públics vetllaran per la cohesió econòmica i territorial aplicant polítiques que assegurin un tractament especial de les zones de muntanya, la protecció del paisatge, el foment de les activitats agràries, ramaderes i silvícoles i una distribució equilibrada al territori dels diferents sectors productius, els serveis d'interès general i les xarxes de comunicació.

ATÈS

que al nostre país ha estat aprovada la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge (en endavant, Llei del Paisatge de Catalunya) i el Decret 343/2006 de 19 de setembre que la desenvolupa. Ambdós textos

normatius tenen per objecte el reconeixement, la protecció, la gestió i l'ordenació dels paisatges catalans, per tal de preservar els seus valors naturals, patrimonials, culturals, socials, i econòmics en un marc de desenvolupament sostenible, amb la finalitat de donar un reconeixement jurídic al paisatge i d'impulsar la plena integració del paisatge en el planejament i en les polítiques d'ordenació territorial i urbanístiques, i també en les altres polítiques sectorials que hi incideixen de manera directa o indirecta.

ATÈS

que d'acord amb el Conveni Europeu del Paisatge i la Llei del Paisatge de Catalunya s'entén per:

- a. Paisatge: aquella àrea, tal i com la percebi la gent, el caràcter de la qual és resultat de l'acció i la interacció de factors naturals i/o humans.
- b. Política de paisatge: és l'expressió per part de les autoritats públiques competents dels principis generals i les estratègies i directrius que permetin l'adopció de mesures específiques orientades a la protecció, ordenació i gestió dels paisatges.
- c. Objectius de qualitat paisatgística: significa, per a un paisatge concret, la formulació per part de les autoritats públiques competents de les aspiracions de la població pel que fa als trets paisatgístics del seu entorn.
- d. Protecció del paisatge: aquelles accions orientades a conservar i mantenir els trets significatius i característics d'un paisatge, justificades pel valor patrimonial derivat de la seva configuració natural i/o de l'activitat humana.
- e. Ordenació del paisatge: aquelles accions fermes orientades al futur per millorar, recuperar o crear paisatges.
- f. Gestió del paisatge: aquelles accions que, des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible, s'emprenen per tal de garantir el manteniment regular del paisatge, i per dirigir i harmonitzar els canvis provocats per processos socials, econòmics i ambientals.

ATÈS

que la Llei de Paisatge de Catalunya ha regulat la figura de la Carta del Paisatge com un instrument de concertació de les polítiques de paisatge, cal entendre el present document de consens de la Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon com un pacte a favor dels paisatges de l'àmbit territorial que cobreix. La Carta és un instrument voluntari orientat a promoure la millora dels paisatges i la qualitat de vida de les persones, mitjançant l'establiment

d'objectius de qualitat paisatgística, estratègies de gestió del paisatge i mesures i accions territorials, urbanístiques, agràries, de potenciació del patrimoni natural i cultural, turístiques i de desenvolupament local, amb l'objectiu principal de dinamitzar els valors dels paisatges.

La Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon és un “full de ruta” que ha de servir per desplegar el marc comú referencial que faciliti l'entesa i el consens entre els agents implicats en les transformacions i la gestió dels paisatges de la Vall. Són els mateixos agents del territori els qui participen a través d'un procés de mediació territorial en les propostes i actuacions amb l'aplicació de noves conductes i pautes d'intervenció en el paisatge basades en el reconeixement del seu caràcter com a bé d'interès col·lectiu que dinamitza qualitativament el desenvolupament econòmic i cultural d'aquest territori.

ATÈS

que la Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon ha de ser un instrument útil de concertació d'estratègies en favor del paisatge de la zona amb la finalitat d'afavorir que en les decisions que s'adoptin sobre el territori i el paisatge per part dels poders públics, hi participi la ciutadania, els agents econòmics, els i les professionals que intervenen o tenen un bon coneixement del territori, així com els col·lectius de defensa del medi ambient i les entitats de conservació i custòdia del territori.

ATÈS

que l'adopció de la Carta del Paisatge impulsada per la Mancomunitat de la Vall de Camprodon s'ha basat en els següents principis:

1. Que el reconeixement, l'ordenació i la protecció del paisatge com a bé d'interès públic col·lectiu és una responsabilitat no només dels poders públics, sinó de la ciutadania i la resta dels agents socials i econòmics que actuen sobre el territori.
2. Que en qualsevol intervenció sobre el territori i en els diferents instruments existents o futurs per a la planificació i gestió territorial, s'haurà de tenir en compte el paisatge pel seu caràcter integrador.
3. Que els poders públics adopten el compromís d'establir les polítiques i les mesures concretes que permetin la millor protecció, gestió i ordenació dels paisatges de la Vall.
4. Que els agents privats signants de la Carta del Paisatge adopten els compromisos d'integració del paisatge en els seus respectius projectes i actuacions, implementant les mesures específiques per a la conservació dels paisatges de la Vall de Camprodon.

ATÈS

que d'acord amb el que estableix el Decret 343/2006, de 19 de setembre que desenvolupa la Llei del Paisatge de Catalunya, la Carta del Paisatge de la Vall de Camprodon té els següents continguts:

1. La diagnosi de les dinàmiques del paisatge s'ha orientat principalment a:
 - a. Precisar les característiques fonamentals dels paisatges de la Vall.
 - b. Identificar les seves tendències de transformació i evolució.
 - c. Enunciar les variables i agents associats a aquestes dinàmiques.
 - d. Establir quins són els valors paisatgístics de les diferents subunitats de paisatge.
 - e. Determinar els impactes i riscos que comprometen el manteniment de la qualitat paisatgística de la comarca.
 - f. Enunciar i caracteritzar els reptes i les oportunitats a assolir.
2. La definició dels compromisos per a la protecció, ordenació, gestió i millora dels paisatges de la Vall de Camprodon s'ha orientat principalment a assolir els següents objectius:
 - a. Determinar mesures generals de protecció i/o millora del paisatge.
 - b. Concretar actuacions prioritàries de millora del paisatge en àmbits paisatgísticament degradats.
 - c. Definir criteris paisatgístics per aportar als instruments vigents de planejament.
 - d. Promoure projectes pilot de millora o restauració del paisatge.
 - e. Elaborar codis de bones pràctiques envers el paisatge destinats als sectors socials o econòmics més importants.
 - f. Realitzar campanyes de sensibilització i educació en matèria de paisatge

És per tot això que les administracions, els agents i les entitats sotasignades, pacten el següents objectius de qualitat, compromisos i pla de gestió per aconseguir-los.

OBJECTIUS DE QUALITAT PAISATGÍSTICA

1. Un paisatge de muntanya harmònic, sense dissonàncies, net i endreçat, per a tota la Vall de Camprodon.

- Amb una senyalètica unificada, clara, atractiva, reduïda al que és necessari, i ben entenedora.
- Amb amplex àmbits tranquils i silenciosos.
- Amb una protecció efectiva a totes les àrees afectades per qualsevol mena de risc natural.
- Sense construccions ni infraestructures disharmòniques, dissonants o abandonades.

2. Uns paisatges urbans de qualitat i harmònics, basats en el respecte a les tipologies arquitectòniques pròpies.

- Amb uns assentaments urbans que evitin ocupar les planes, les obagues i les àrees de riscos naturals.
- Amb uns perímetres urbans ben definits.
- Amb unes entrades amables i ben definides.
- Amb tots els edificis de més valor degudament restaurats.

3. Uns paisatges fluvials de qualitat, amb aigües netes, boscos de ribera amples i ben estructurats.

- Sense deixalles, ni abocaments de runes ni aigües residuals.
- Sense rescloses abandonades.
- Sense trams artificialment secs.
- Sense plantes invasores.
- Amb el màxim valor màxim de l'índex ECOSTRIMED al llarg dels seus cursos.
- Amb accessos en els indrets idonis.

4. Unes carreteres segures, amb marges i vores ben ateses, sense talussos escapçats de més de 33° d'inclinació, revestits o revegetats, amb les visuals més atractives degudament protegides.

- Amb miradors i aparcaments ben dissenyats, emplaçats als llocs més escaients.
- Amb passos de fauna (per a la fauna silvestre i els animals domèstics) als llocs que calgui per evitar accidents.
- Ben articulades amb el sistema de camins de vianants.

- Que respectin els marges antics i els murs de pedra, sense eixamplaments injustificats.

5. Un patrimoni construït ben conservat i revaloritzat.

- Amb respecte a la tradició arquitectònica pròpia de la Vall.
- Amb un sistema viari de camins públics que integri la xarxa de camins històrics, ramaders i rals.
- Amb els elements patrimonials menors (cabanes, fonts, bancs, etc.) ben conservats.

6. Uns paisatges de prats de dall i de pastura extensos, bells i productius, ben gestionats.

- Sense pastures abandonades que s'envaeixin de matollars o s'embosquinin.
- Sense pastura excessiva que pugui arribar a calcigar o erosionar els sòls.

7. Uns paisatges forestals harmònics i de qualitat.

- Amb tots els pocs rodals de bosc madur que resten ben protegits.
- Amb uns boscos equilibrats i ben estructurats, on dominin sempre les espècies arbòries pròpies del país.
- Sense acumulacions de biomassa en les àrees de més risc d'incendi.
- Amb els accessos motoritzats degudament controlats.

8. Uns equipaments i instal·lacions turístiques de qualitat ben harmonitzades en el paisatge.

- Amb emplaçaments i dimensions adequats, i amb materials, textures i colors harmònics.
- Amb les mesures ambientals necessàries per minimitzar els residus i efluent, el consum d'aigua i energia o els sorolls.
- Amb l'entorn, les pistes i els accessos de l'estació d'esquí adequadament integrats.

9. Una població que conegui, estimi i respecti el paisatge com un bé col·lectiu.

- Amb uns agents turístics i restauradors ben formats, que ajudin a millorar i a promoure el coneixement i l'estima dels trets i valors del paisatge de la Vall.
- Amb una població escolar educada en els valors i les funcions del paisatge per poder promoure'n el seu respecte.

- Amb unes entitats locals i uns ajuntaments i una mancomunitat compromesos a tirar endavant els compromisos d'aquesta Carta del Paisatge.

10. Amb unes administracions públiques supramunicipals que assumeixin tots aquests objectius de qualitat paisatgística i els tinguin degudament en compte en totes les actuacions que promoguin a la Vall d'ara endavant.

4. PLA DE GESTIÓ

Els objectius esmentats el l'apartat precedent es volen aconseguir a través d'un Pla de gestió que conté els compromisos assolits en el procés de concertació de la Carta del Paisatge.

A continuació s'exposen els compromisos i, seguidament, les accions que es preveu executar i el cronograma corresponent.

COMPROMISOS

1. Encarregar l'elaboració d'unes ordenances municipals conjuntes que tractin la dimensió paisatgística segons la diagnosi de la Carta del Paisatge i els objectius de qualitat paisatgística del Catàleg de Paisatge de la província de Girona, amb el compromís d'aprovar-les.
2. Encarregar l'elaboració d'un Catàleg de Béns Paisatgístics que inventariï i doti de protecció legal tots els elements i paratges de més valor (miradors, camins paisatgístics, arbres monumentals, etc.), amb el compromís d'aprovar-lo.
3. Fomentar la recuperació de pastures, prat i prats de dall, per mitjà d'un pla de viabilitat.
4. Encarregar l'elaboració d'un manual de bones pràctiques per les intervencions en el patrimoni arquitectònic rural de la Vall de Camprodon.
5. Restaurar i revaloritzar elements clau del patrimoni arquitectònic i històric de la Vall que es troben en perill.
6. Promoure la recreació / recuperació integral d'una església romànica a decidir (pintures murals internes i externes, mobiliari, catifes, ...) així com el paisatge medieval del seu entorn.
7. Elaborar un Pla Especial de protecció dels camins públics (històrics, ramaders, rals, etc.) de la Vall.
8. Unificar la senyalització de la xarxa principal de camins de la Vall per tal que sigui més simple, clara i entenedora.
9. Encarregar, publicar i difondre unes directrius paisatgístiques de bones pràctiques per al sector turístic de la Vall.

10. Promoure la incorporació de criteris ambientals i paisatgístics en els establiments turístics.
11. Organitzar i executar un programa de formació específica per als agents turístics (restaurants, hotels i càmpings) com a primers receptors de la majoria de visitants a la Vall.
12. Traduir la Diagnosi realitzada a la primera fase de la Carta del Paisatge en materials didàctics per ser utilitzats als centres educatius de la Vall de Camprodon.
13. Promoure la restauració paisatgística de les àrees afectades per les pistes de l'estació d'esquí de Vallter 2000.
14. Promoure la restauració paisatgística de la planta trinxadora i de les àrees d'abassegament de Tregurà (pedrera de Setcases).
15. Dissenyar un dispositiu permanent que permeti, de manera semestral, elaborar, executar i avaluar una estratègia de millora i revalorització paisatgística conjunta, basada en petites actuacions identificades en els llocs de més sensibilitat i visibilitat.
16. Dur a terme el seguiment de l'execució de les accions de la Carta i l'avaluació del grau de compliment dels compromisos; fer difusió periòdica de les mesures empreses i dels resultats assolits a mesura que es donin.

FITXES DE LES ACCIONS

Acció	1
Objectiu	Encarregar l'elaboració d'unes ordenances municipals conjuntes que tractin la dimensió paisatgística segons la diagnosi de la Carta del Paisatge i el Catàleg de Paisatge de la província de Girona, i els seus objectius de qualitat, amb el compromís d'aprovar-les dins d'aquesta legislatura.
Descripció	Les ordenances haurien d'establir un tractament homogeni per al paisatge dels sis municipis de la Vall de Camprodon, que sigui congruent amb els objectius de qualitat definits per la Carta del Paisatge de la Vall, amb la finalitat de complementar la regulació paisatgística dels diversos planejaments urbanístics, siguin vigents o en tràmit.
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon, ajuntaments de Setcases, Camprodon, Molló, Llanars, Vilallonga de Ter i Sant Pau de Segúries
Procediment	Acord de ple / Modificació puntual La seva tramitació haurà de seguir el procediment reglamentari, que inclou un període d'informació / participació pública
Temps previst	6 mesos a partir de l'adjudicació de l'encàrrec.
Aprovació	Acord de ple que prevegi la seva articulació amb el planejament urbanístic / Modificació puntual
Import orientatiu	30.000 € (no inclou els informes ambientals preceptius si cal fer modificacions puntuals)
Possibles col·laboradors	Direcció General d'Arquitectura i Paisatge; Direcció General d'Urbanisme, Diputació de Girona.

Acció	2
Objectiu	Encarregar l'elaboració d'un Catàleg de béns paisatgístics (segons la Llei d'Urbanisme de Catalunya) que inventariï i doti de protecció legal tots els elements i paratges de més valor (miradors, camins, arbres monumentals, etc.) de l'àmbit de la Vall de Camprodon, amb el compromís d'aprovar-lo dins d'aquesta legislatura.
Descripció	Es tracta de realitzar un Catàleg segons l'article 69 (catàlegs de béns protegits i ordenances municipals) de la Llei d'Urbanisme vigent per tal d'identificar, descriure i garantir una protecció a nivell urbanístic de tots aquells elements i paratges més significatius dels sis municipis mancomunats i incorporar-ho en els planejaments municipals respectius. Es basarà en la Diagnosi de la Carta del Paisatge i els objectius de qualitat paisatgística aprovats.
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon, ajuntaments de Setcases, Camprodon, Molló, Llanars, Vilallonga de Ter i Sant Pau de Segúries
Procediment	Acord de ple / Decret d'alcaldia
Temps previst	12 mesos a partir de l'adjudicació de l'encàrrec
Aprovació	Acord de ple que prevegi la seva articulació amb el planejament urbanístic / Modificació puntual
Import orientatiu	28.000 €
Possibles col·laboradors	Direcció General d'Arquitectura i Paisatge; Direcció General d'Urbanisme; Diputació de Girona.

Acció	3
Objectiu	Fomentar la recuperació de pastures, prats i prats de dall en espais adients, especialment dins dels àmbits inclosos en la Xarxa Natura 2000.
Descripció	<p>Encarregar un pla de viabilitat per fomentar la recuperació de pastures i prats de dall.</p> <p>Concertar un compromís entre els diferents agents i administracions per l'elaboració d'un Pla de viabilitat per a recuperar pastures, principalment ovines, que es troben en diferents estats de degradació, per avançar de la successió ecològica. Cal que es valorin altres vies de recuperació mitjançant el tractament de la biomassa, així com el grau de compatibilitat entre elles.</p> <p>Haurà de preveure els instruments necessaris, els tipus de finançament i la delimitació dels indrets on és desitjable recuperar i mantenir les zones de pastura, en funció de criteris paisatgístics, ecològics i econòmics.</p> <p>A partir d'una anàlisi socioeconòmica de les explotacions ramaderes de la Vall, aquest pla de viabilitat hauria d'examinar, entre altres, els següents aspectes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recuperar les extenses propietats municipals. - Crear discontinuïtats a escala de paisatge en les grans superfícies de pinedes per reduir el risc d'incendis catastròfics. - Possibilitat d'aplicar cremes controlades localitzades. - Recuperar la raça d'ovella ripollesa i utilitzar altres races rústegues que puguin aprofitar bé les pastures. - Trituradora de pi per obtenir hemicel·lulosa com a additiu dels pinsos. - Central de biomassa i fabricació de pelets de combustible. <p>Sempre tenint en compte que, a partir d'altres acords, es donarà sortida comercial als productes resultants de la ramaderia extensiva als propis establiments de la Vall.</p> <p>Establir un conveni amb el Departament d'Agricultura i el de Salut amb l'objectiu de facilitar els tràmits per tal que els petits productors locals puguin vendre el seu producte potenciant la gastronomia típica.</p>
Actors	Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural;

	Departament de Medi Ambient i Habitatge; Mancomunitat de la Vall de Camprodon, ajuntaments de Setcases, Camprodon, Molló, Llanars, Vilallonga de Ter i Sant Pau de Segúries; Consorci d'espais d'interès natural del Ripollès, i agents privats (Cooperativa de Molló, Associació de Criadors d'Eugues de Muntanya del Ripollès, Agrupació de Defensa Forestal de la Vall de Camprodon, Associació de Propietaris Forestals de la Vall de Camprodon, Associació Cuines de la Vall de Camprodon, etc.)
Procediment	Conveni i/o encàrrec directe
Temps previst	6 mesos
Aprovació	Acord dels Ajuntaments pel que fa als emprius municipals, acords interns pel que fa a les altres entitats implicades.
Import orientatiu	15.000 €
Possibles col·laboradors	Diputació de Girona; Obra Social de Caixa Catalunya; Consorci Ripollès Desenvolupament; Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, i agents turístics privats

Acció	4
Objectiu	Encarregar l'elaboració d'un manual de bones pràctiques per les intervencions en el patrimoni arquitectònic rural de la Vall de Camprodon, amb el compromís de publicar-lo i difondre'l entre tots els possibles interessats.
Descripció	Es tracta de realitzar un manual profusament il·lustrat en color que descrigui i detalli com han de ser les intervencions sobre el patrimoni arquitectònic (tanques, paraments, cobertes, façanes, obertures, volums, etc.) per tal de no desvirtuar i alterar la seves qualitats i característiques peculiars. Hauria d'incloure un recull d'exemples que s'hagin realitzat de manera correcta i un altre d'actuacions que no s'haurien de practicar. Finalment també s'hauria d'incloure la seva publicació en paper i CD i difondre-ho als agents implicats.
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon, Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i Col·legi d'Aparelladors de Girona
Procediment	Encàrrec directe
Temps previst	6 mesos
Aprovació	-
Import orientatiu	9.000 € l'elaboració. El cost de la publicació (paper i CD) dependrà del format i el nombre de pàgines, com a màxim 12.000 euros.
Possibles col·laboradors	Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Direcció General d'Arquitectura i Paisatge; Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Catalunya; Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i Diputació de Girona.

Acció	5
Objectiu	Restaurar i revaloritzar els elements clau del patrimoni arquitectònic i històric de la Vall de Camprodon que es troben en perill.
Descripció	Elaborar un inventari dels diferents elements claus del patrimoni arquitectònic i històric de la Vall que determini el grau de conservació de cada un, per tal de prioritzar aquells que necessiten actuació urgent dels que no A partir d'aquí, elaborar un projecte de restauració per salvaguardar-ne els seus valors.
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon; Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i Col·legi d'Aparelladors de Girona, Diputació de Girona.
Procediment	Encàrrec directe o mitjançant concurs públic.
Temps previst	12 mesos a partir de l'adjudicació de l'encàrrec.
Aprovació	Mancomunitat de la Vall de Camprodon i ajuntaments de Setcases, Camprodon, Molló, Llanars, Vilallonga de Ter i Sant Pau de Segúries, altres entitats implicades i propietaris particulars, en cada cas.
Import orientatiu	Uns 10.000 € l'elaboració d'un inventari complet, amb valoració i estimació econòmica de totes les obres a executar. El cost de les obres de restauració i revalorització d'aquest elements patrimonials dependrà del tipus d'intervenció que s'acordi fer en cada cas. Per a cada cas caldrà cercar el procediment i el finançament adient, segons siguin propietats públiques o privades.
Possibles col·laboradors	Direcció General de Patrimoni Cultural; Diputació de Girona; Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya; Col·legi d'Aparelladors de Girona; fundacions privades; propietaris particulars, etc.

Acció	6
Objectiu	Promoure la recreació / recuperació integral d'una església romànica (que caldria identificar) així com el paisatge del seu entorn, per mostrar l'aspecte i el paisatge que tenia la Vall durant els segles XI-XIII.
Descripció	Seleccionar una església romànica de la Vall i redactar, de comú acord amb les parts responsables, un projecte executiu de recreació de les pintures murals internes i externes, mobiliari, catifes, etc. i de reconstrucció del paisatge del seu entorn, que tingui un bon fonament històric, i permeti mostrar i interpretar el "romànic viu", tal com era a l'origen, als visitants interessats.
Actors	Bisbat de Vic i Ajuntament implicat (de no ser que es tracti d'una església menor, de propietat privada)
Procediment	Acords per part dels organismes implicats i establiment d'un conveni de col·laboració entre les parts.
Temps previst	18 mesos
Aprovació	Ajuntament, Direcció General de Patrimoni Cultural i Bisbat de Vic.
Import orientatiu	En funció del cas proposat
Possibles col·laboradors	Direcció General de Patrimoni Cultural; Institut de Patrimoni de la Universitat de Girona; Diputació de Girona i Fundació Caixa de Girona.

Acció	7
Objectiu	Elaborar un Pla Especial de protecció dels camins públics de la Vall de Camprodon.
Descripció	<p>Identificar i catalogar la xarxa principal de camins històrics, ramaders, rals, etc., cartografiar-los i promoure'n la salvaguarda com a bé públic per mitjà d'un Pla especial de protecció, d'acord amb la Llei municipal i de règim local i la Llei de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.</p> <p>Donada la complexitat del procés, s'actuarà per fases, prenent com a base l'inventari realitzat pel Consell Comarcal i abordant primer la identificació, tipificació i cartografia per, posteriorment, passar a la fase de protecció.</p>
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon, ajuntaments de Setcases, Camprodon, Molló, Llanars, Vilallonga de Ter i Sant Pau de Segúries, i Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural.
Procediment	Acord de ple / Decret d'alcaldia Concurs públic
Temps previst	18 mesos
Aprovació	Acord de ple de la Mancomunitat de la Vall de Camprodon i dels ajuntaments de Setcases, Camprodon, Molló, Llanars, Vilallonga de Ter i Sant Pau de Segúries. Aprovació per part del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural; acords interns de les altres entitats que s'hi impliquin
Import orientatiu	36.000 €
Possibles col·laboradors	Diputació de Girona; Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Consell Comarcal del Ripollès; Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Grup de Muntanya Vall de Camprodon; Obra Social de Caixa Catalunya, etc.

Acció	8
Objectiu	Unificar la senyalització de la xarxa principal de camins històrics, ramaders, rals, etc. en tots els municipis de la Vall de Camprodon, per tal que sigui més simple, clara i entenedora per als usuaris.
Descripció	<p>Es tracta de definir la que es considera xarxa principal de camins, i procedir a l'anàlisi de les disparitats de models de senyalització que existeixen i els problemes que generen, per tal de plantejar una proposta unitària, basada en uns criteris de qualitat paisatgística que tinguin en compte les opcions adoptades a escala gironina, catalana i pirinenca. Una vegada aprovada la proposta, caldrà executar-la.</p> <p>Igualment, centralitzar la coordinació de les diverses iniciatives que es vulguin implantar al territori per tal que la seva senyalètica sigui coherent amb la proposta adoptada a la Vall.</p>
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon, ajuntaments de Setcases, Camprodon, Molló, Llanars, Vilallonga de Ter i Sant Pau de Segúries.
Procediment	<p>Acord per part dels sis ajuntaments implicats i la Mancomunitat de la Vall d'una proposta de senyalització homogènia per a tots els camins de la Vall.</p> <p>Concurs públic per encarregar la col·locació dels nous senyals i la substitució o reciclatge dels anteriors.</p>
Temps previst	<p>6 mesos per la proposta de senyalització unitària</p> <p>12 mesos per a la substitució o col·locació de noves senyals</p>
Aprovació	<p>Acord de ple de la Mancomunitat i del ajuntaments</p> <p>Concurs públic</p>
Import orientatiu	<p>4.000 € l'estudi de la proposta</p> <p>Per estimar l'import de l'execució caldrà demanar pressupost a una empresa del ram una vegada definida la xarxa de camins on cal intervenir</p>
Possibles col·laboradors	Diputació de Girona; Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Consell Comarcal; Observatori del Paisatge; Grup de Muntanya Vall de Camprodon, etc.

Acció	9
Objectiu	Encarregar, publicar i difondre unes directrius paisatgístiques de bones pràctiques per al sector turístic de la Vall, l'abast de les quals es definiria conjuntament.
Descripció	Elaboració d'un document de caràcter estratègic que tingui per objectiu l'inventari de la infraestructura turística activa i el seu impacte, per establir directrius de millora i d'integració paisatgística, com també la millora i revalorització del paisatge segons el tipus d'oferta de promoció que es porti a terme.
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon i principals representants del sector turístic
Procediment	Encàrrec directe o mitjançant concurs públic
Temps previst	12 mesos
Aprovació	Interna, per part dels organismes públics i privats implicats
Import orientatiu	15.000 – 18.000 €
Possibles col·laboradors	ConSORCI Ripollès Desenvolupament, Consell Comarcal del Ripollès; Departament d'Innovació, Universitats i Empresa; i agents turístics privats

Acció	10
Objectiu	Promoure la incorporació de criteris ambientals i paisatgístics en tots els establiments turístics membres de l'Associació Cuines de la Vall de Camprodon.
Descripció	<p>Es tracta de realitzar una petita auditoria ambiental a cada establiment, a partir de la qual se li proposin una sèrie de mesures ambientals i paisatgístiques, en especial pel que fa a la generació de residus, l'ús de l'aigua i l'emissió de sorolls.</p> <p>Pel que fa a l'aspecte exterior dels establiments, es tractaria de promoure una senyalètica homogènia tant per als negocis com per a les zones d'influència: aparcaments i espais d'esbarjo i descans, i una jardineria basada en espècies pròpies de la vall, que millorin l'aspecte paisatgístic alhora que redueixin al màxim els costos de manteniment.</p> <p>Aquesta iniciativa haurà de servir de model a seguir per a la resta del teixit turístic de la Vall.</p>
Actors	Establiments membres de l'associació
Procediment	Acord de l'Assemblea de l'associació
Temps previst	Dos anys
Aprovació	Interna per part dels establiments que s'impliquin, i de la pròpia associació.
Import orientatiu	En funció de les actuacions realitzades i de l'optimització del personal i maquinària dels establiments implicats.
Possibles col·laboradors	Departament d'Innovació, Universitats i Empresa; Departament de Medi Ambient i Habitatge; etc.

Acció	11
Objectiu	Preparar i dur a terme un programa de formació específic per al sector turístic (restaurants, hotels i càmpings) com a primers receptors de la majoria de visitants a la Vall.
Descripció	Organitzar un curs, adreçat als establiments del sector turístic en matèria de: <ul style="list-style-type: none"> - turisme sostenible i de qualitat - valors del patrimoni natural de la Vall - valors del patrimoni cultural de la Vall - valors del paisatge de la Vall concebut per donar el millor servei i acollida possible als seus clients i donar una informació útil i adequada, com a plus de qualitat.
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon i principals representants del sector turístic: associació Cuines de la Vall de Camprodon
Procediment	Encàrrec directe
Temps previst	6 mesos
Aprovació	Acords interns de les entitats implicades
Import orientatiu	4.000 – 5.000 €
Possibles col·laboradors	Consorti Ripollès Desenvolupament; Departament d'Innovació, Universitats i Empresa; CEA Alt Ter i altres agents turístics privats.

Acció	12
Objectiu	Traduir la diagnosi realitzada a la primera fase de la Carta del Paisatge en materials didàctics per ser utilitzats als centres educatius de la Vall de Camprodon.
Descripció	<p>Definició, elaboració i disseny de material necessari per la realització d'un programa educatiu formal sobre les característiques del paisatge de la Vall de Camprodon per a els centres d'educació primària i secundària.</p> <p>Definició, elaboració i disseny de material necessari per la realització de programes educatius no formals sobre les característiques del paisatge de la Vall de Camprodon per a les entitats que es dediquen a l'educació ambiental a la Vall.</p> <p>A aquests efectes, utilitzar l'experiència dels materials de sensibilització en matèria de paisatge elaborats per a la ESO i distribuïts pel Departament d'Educació.</p>
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon, CEIP Doctor Robert, SES Germans Vila-Riera, CEIP Les Moreres - ZER Vall de Ter, CEIP La Daina - ZER Vall de Ter, CEIP Els Pinets - ZER Vall de Ter, i CEA Alt Ter.
Procediment	Encàrrec directe o mitjançant concurs públic.
Temps previst	18 mesos
Aprovació	Interna les entitats que s'impliquin i en facin ús
Import orientatiu	A definir, en funció del que assumeixin els docents del sistema formal
Possibles col·laboradors	Departament d'Educació; Diputació de Girona; Obra Social de Caixa Catalunya; Observatori del Paisatge; Societat Catalana d'Educació Ambiental i GEDENA

Acció	13
Objectiu	Promoure la millora paisatgística de les àrees afectades per les pistes de l'estació d'esquí de Vallter 2000.
Descripció	Encarregar i executar un seguit d'actuacions de millora de la imatge de l'estació d'esquí actuant sobre els talussos i entorns de les instal·lacions existents a la cafeteria – restaurant, l'eliminació de rètols obsolets, la instal·lació d'una senyalètica més adient, etc. Neteja periòdica del riu que baixa de Vallter i les seves ribes, dels residus arrossegats.
Actors	Empresa Vallter 2000
Procediment	Encàrrec directe
Temps previst	Dos anys
Aprovació	Interna per part de l'empresa i l'Ajuntament de Setcases
Import orientatiu	En funció de les actuacions realitzades i de l'optimització del personal i maquinària de la pròpia empresa.
Possibles col·laboradors	Departament d'Innovació, Universitats i Empresa

Acció	14
Objectiu	Promoure la restauració paisatgística de la planta trinxadora i de les àrees d'abassegament de Tregurà propietat de l'empresa Productes Figueras, que gestiona la pedrera de Setcases, de la qual s'extreu la roca.
Descripció	Restaurar i ordenar tota la zona, minimitzant els impactes paisatgístics i visuals. Entre les possibles actuacions hi hauria: la reordenació de les activitats, els punts d'abassegament de materials, les basses de decantació, l'establiment de tanques vegetals a les vores de la carretera d'accés a Tregurà realitzades amb arbres i arbustos autòctons com besos, saules i gatsaules, etc.
Actors	Productes Figueres
Procediment	Aprovació interna per part de l'empresa, el propietari de les instal·lacions obsoletes, l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Ajuntament de Vilallonga de Ter
Temps previst	Un any
Aprovació	Interna per part de l'empresa i l'Ajuntament de Vilallonga de Ter.
Import orientatiu	A definir segons les actuacions realitzades i de l'optimització del personal i maquinària de la pròpia empresa.
Possibles col·laboradors	Departament de Medi Ambient i Habitatge

Acció	15
Objectiu	Dissenyar un dispositiu permanent que permeti, de manera semestral, elaborar, executar i avaluar una estratègia de millora i revalorització paisatgística conjunta, basada en petites actuacions identificades en els llocs de més sensibilitat i visibilitat.
Descripció	<p>Elaborar una estratègia conjunta per millorar des del punt de vista paisatgístic, els indrets més sensibles i més visibles de la Vall de Camprodon detectats a la diagnosi.</p> <p>Ha d'incloure: la identificació, localització i estimació econòmica del cost d'executar mesures de correcció i de restauració paisatgística específiques per cada un dels llocs on es decideixi que cal actuar. Per exemple, la retirada d'elements que generen impacte visual negatiu (deixalles, maquinària obsoleta, etc.); la reubicació i/o substitució de rètols dissonants per altres de més adients; la millora estètica de rotondes, cruïlles, llums, tractament de suports, etc.</p> <p>S'efectuarà un seguiment permanent i s'informarà del grau d'execució de les mesures incloses.</p>
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon i ajuntaments de Setcases, Camprodon, Molló, Llanars, Vilallonga de Ter i Sant Pau de Segúries
Procediment	Disseny del dispositiu a nivell intern i posada en marxa a partir del moment de la signatura.
Temps previst	Permanent
Aprovació	Acord de la Mancomunitat i dels Plens respectius
Import orientatiu	El seu funcionament no ha d'implicar cost. L'execució de les accions reparadores recau sobre cadascun dels municipis.
Possibles col·laboradors	Direcció General d'Arquitectura i Paisatge; Diputació de Girona; Obra Social de Caixa Catalunya.

Acció	16
Objectiu	Avaluació del grau de compliment dels compromisos de la Carta i difusió de les mesures empreses i dels resultats assolits a mesura que es donin.
Descripció	Auditoria interna de performance simplificada, que valori honestament el desplegament i l'execució la Carta del Paisatge, i en reti comptes públicament de forma periòdica, a través de la plana web de la Mancomunitat i dels mitjans.
Actors	Mancomunitat de la Vall de Camprodon i ajuntaments
Procediment	Seguiment continuat, amb balanços semestrals de l'eficàcia (grau en que s'han assolit els objectius), l'eficiència (el cost que això ha suposat –no sols monetari) i l'equitat. Retre comptes anualment, i, de forma particular, abans d'acabar la legislatura.
Temps previst	Mentre es mantingui la vigència de la Carta del Paisatge
Aprovació	Interna per part de la Mancomunitat
Import orientatiu	El pot dur a terme la persona tècnica responsable d'impulsar la Carta
Possibles col·laboradors	Observatori del Paisatge, Observatori de Sostenibilitat de les Comarques Gironines, Sindicatura de Comptes de Catalunya.

5. CRONOGRAMA

Compromís	2009-2010		2011-2012		2013-2014	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						

	Inici de l'acció
	Desenvolupament
	Acabament

1. Encarregar l'elaboració d'unes ordenances municipals conjuntes que tractin la dimensió paisatgística segons la diagnosi de la Carta de Paisatge.
2. Encarregar l'elaboració d'un Catàleg de béns paisatgístics de la Vall de Camprodon.
3. Fomentar la recuperació de pastures, prats i prats de dall.
4. Encarregar l'elaboració d'un manual de bones pràctiques per a les intervencions en el patrimoni arquitectònic rural de la Vall.
5. Restaurar i revaloritzar elements clau del patrimoni arquitectònic i històric de la Vall
6. Promoure la recreació / recuperació integral d'una església romànica a decidir i el paisatge medieval del seu entorn.

7. Elaborar un Pla Especial de protecció dels camins públics (històrics, ramaders, rals, etc.) de la Vall
8. Unificar la senyalització de la xarxa principal de camins de la Vall per tal que sigui més simple, clara i entenedora.
9. Encarregar, publicar i difondre unes directrius paisatgístiques de bones pràctiques per al sector turístic de la Vall.
10. Promoure la incorporació de criteris ambientals i paisatgístics en els establiments turístics.
11. Preparar i dur a terme un programa de formació específica per als agents turístics de la Vall.
12. Traduir la Diagnosi de la Carta del Paisatge en materials didàctics.
13. Promoure la millora paisatgística de les àrees afectades per les pistes de l'estació d'esquí de Vallter 2000.
14. Promoure la restauració paisatgística de la planta trinxadora i de les àrees d'abassegament de Tegurà (pedrera de Setcases).
15. Dissenyar un dispositiu permanent que permeti elaborar, executar i avaluar una estratègia de millora i revalorització paisatgística conjunta.
16. Dur a terme el seguiment de l'execució de les accions de la Carta i l'avaluació del grau de compliment dels compromisos; i retre'n comptes periòdicament.